

NVE

Stavanger, 21.02.2023

Dette brevet sendes på vegne av Rogaland KFUK-KFUM speidere, Norges Speiderforbund Vesterlen krets, Naturvernforbundet i Rogaland, NJFF Rogaland, Norsk Botanisk Forening Rogalandsavd., Ryfylke friluftsråd og Stavanger turistforening

Nye 132kv linjer mellom Strand-Finnøy-Nordbø Høringsuttalelse

Forum for natur og friluftsliv i Rogaland (FNF, 998 129 028) viser til høring av ny 132 kV kraftledning mellom Strand-Finnøy-Nordbø samt Finnøy og Tau transformatorstasjon. FNF er et samarbeidsnettverk bestående av natur- og friluftslivsorganisasjoner i Rogaland. Til sammen representerer vi betydelige allmenne interesser innen naturvern, landskap og friluftsliv.

Jord- og sjøkabel

FNF vil berømme Lnett for sine alternativ med jordkabel og sjøkabel fra Nordbø til Strand. Oppgraderingen av linjenettet i Rogaland er nødvendig for å sikre forsynings sikkerheten. Samtidig vil bruk av luftspenn gjøre store inngrep i landskapet. Løsninger der man legger jordkabel i samme trase som det etableres gang- og sykkelsti vil senke kostnadene og gjøre den samlede nedbyggingen av areal mindre. FNF oppfordrer Lnett, Rogaland fylkeskommune og kommunene til å spille hverandre gode i denne saken. Samferdselsavdelingen i fylkeskommunen må ta ansvaret for å sikre finansieringen og planleggingen av gang- og sykkelstiene, Stavanger kommune må være pådriver for å sikre reguleringsarbeidet og Lnett må ha planene klare for jord- og sjøkabel-løsningene. Samarbeidet må utredes og man må identifisere de kritiske faktorene slik at man ikke risikerer at prosessen stopper opp. Behovet for samordning er stort og vi forventer at alle parter gjør sitt ytterste for å arbeide de gode løsningene frem. La Strand-Finnøy-Nordbø traseen bli et eksempel til etterfølgelse for samordna areal og kraftplanlegging og tverrsektorielt samarbeid.

FNF ønsker at Lnett prioriterer trasevalg:

- 1.4B fra Nordbø til Laksavika
- 1.1A fra Laksavika til Judaberg
- 2.1E fra Judaberg til Eide (Evt. alternativ 1.0, se avsnitt på neste side)
  - o Fra Eide må sjøkabelen gå til Ådnahovud og ikke til Vervig eller Kjølevig. I de to sistnevnte vikene finnes det korallrev. Lokale fiskere har unngått å sette fiskeutstyr her for å skåne korallrevet. Korallrev blir i dag vurdert om det skal bli utvalgt naturtype. Her må det ikke legges sjøkabel.

Alternativ 1.0

Alternativ 1.0 med jordkabel fra Veland til Kuneset og sjøkabel til Judaberg er et alternativ som unngår Fogn helt. Vi anser dette som et lite konfliktfylt alternativ, særlig hvis jordkabeltraseen legges i eksisterende vei eller landbruksvei. Dette alternativet ønsker vi at prioriteres fremfor 2.1E.

I meldingen blir det vist til en merkostnad på 90 millioner kroner uten at det fremgår hvordan dette tallet er regnet frem. Dette er en svakhet ved meldinger til konsesjonsbehandling for nettanlegg FNF ser gang på gang. Tiltakshavere nytter tall for å avfeie alternativ uten å vise hvor tallene kommer fra. Dette mener vi svekker grunnlaget for medvirkning.

Vi oppfordrer Lnett til mer åpenhet om alle sider ved utredningsarbeidet i fremtidige saker, spesielt ved de økonomiske beregningene som blir gjort.

Luftspenn

I Strand er det lagt opp til flere alternativer med luftspenn fra Veland til Tau og fra Veland og til Finnøy. FNF har følgende merknader:

- Alternativene 2.0, 2.0A og B, 2.1 A er alle uaktuelle. Området nord for Vostervatnet er har viktige kvaliteter. Her finner vi natur uten større tekniske inngrep, gammelt kulturlandskap og Vatland naturreservat. Landskapet vil endre karakter hvis man etablerer en 132kv linje her.
- For traseen mellom Veland og Tau mener FNF at man må bruke alternativ 4.2. Transformatorstasjonen bør legges til alternativ nr. 1, ved riksvei 13.
- Hvis alternativ 1.0 blir forkastet mener vi at det alternativet med minst negative følger vil være alternativ 3.0 med dobbeltspenn frem til nord for Vardlandsåsen. Så frem til Ådnahovud for sjøkabel til Eide.

Luftspenn på Fogn, Finnøy og Rennesøy

På Fogn, Finnøy og Rennesøy er det også lagt opp alternativer med luftspenn. FNF mener at ingen av de alternativene er aktuelle.

Linjene er foreslått gjennom viktige friluftslivsområder. Her finner vi turløyper brukt av både lokale og regionale brukere. Graden av inngrep har innvirkning på folks opplevelse av et friluftslivsområde. For kraftgater, som går på kryss og tvers uavhengig av annen infrastruktur kan dette bety at man møter inngrepene på områder der det ellers ville vært inngrepfritt. Dette underbygges også i Miljødirektoratet sin veileder om verdsetting av friluftslivsområder. FNF mener at hvis man etablerer luftspenn på øyene, vil det forringe naturopplevelsen og svekke dets kvaliteter betydelig.

Landskapet i Ryfylke er preget av få større tekniske inngrep. Her er det landbruket som har formet og preget landskapskvalitetene. Øyene har er kledd med vegetasjon helt til topps. Her finner vi også kystlynghei, som var viktig når Rennesøy ble utpekt som KULA område. De andre øyene er også registrert i registeret Vakre landskap i Rogaland. Vi mener at luftspenn vil bety et større teknisk inngrep i landskapskvalitetene på øyene og at det vil ødelegge kvalitetene det i dag har.

På Rennesøy er det rødlistede rovfugler som holder til på Austbøheia. Enkelte av disse er i kategorien sterkt truet. Etableringen av luftspenn kan påvirke disse fugleartene negativt. FNF mener derfor at luftspenn i dette området er svært uheldig.

Andre merknader

- **8.3 Kulturminner og kulturmiljø**
  - Det blir vist til KULA registeret og at landskapet på Rennesøy ligger inne her, men ikke spesifikt hvilke råd som gjelder for det aktuelle området. FNF viser til forvaltningsrådene for Rennesøyområdet. «*Høye installasjoner og bygninger som vil forstyrre den historiske lesbarheten og sammenhengene i landskapet bør unngås.*» Vi kan ikke forstå det annerledes enn at 132kv luftspenn med master på mellom 18-25 meter vil kunne karakteriseres som høyt i et landskap som ellers ikke er preget av andre installasjoner.
- **8.4 Friluftsliv, reiseliv og turisme**
  - Her vises det til at det ikke foreligger noen undersøkelse som tilsier at bygging av en luftledning reduserer omfanget av reiseliv og turisme i en region. FNF vil utfordre Lnetts påstand. Det naturbaserte reiselivet i Norge baserer seg på opplevelser i urørt natur. Jo mer nedbygging som blir tillatt, jo mindre attraktivt blir opplevelsen av å ferdes i området.
  - Det er lagt opp trasealternativer som går gjennom det kartlagte og verdsatte friluftslivsområdet Førsvoll (Svært viktig). I tillegg gjelder dette for områdene Ladestein, Blei- og Sevheimsvatnet (Svært viktig), Teigen (Svært viktig), Borgaråsen (Viktig) og Peråsen (Svært Viktig) i Stavanger kommune. Vi vil **understreke** at Strand kommune ikke har gjort denne kartleggingen. Datagrunnlaget må derfor hentes inn ved konsekvensvurderingen. Vi anbefaler å bruke veileder M98.
- **9.5 Sanering av eksisterende nett**
  - Ordlyden i dette kapittelet må rettes slik at man pålegger tiltakshaver å rive eksisterende 50kv luftspenn, transformatorstasjoner og hente opp sjøkabel. FNF mener det er viktig fordi det vil innebære tilbakeføring av landskapskvaliteter i Ryfylke.
  - Dette gjelder ikke for 50kv sjøkabel i Finnøyfjorden. Her er vi enig med tiltakshaver i at den bør nyttes i fremtidig distribusjonsnett.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Rogaland

Endre Hovland
Koordinator
FNF Rogaland

Kopi:

Stavanger kommune

Strand kommune

Statsforvalteren i Rogaland

Rogaland fylkeskommune